

Heerenveen, 11 februari 2019

Betreft: Meerjarenvisie Stichting Present Heerenveen.

Beste ondersteuners van Present Heerenveen,

Terugkijkend op de afgelopen jaren ervaren we een gevoel van 'zegen'. Veel mensen hebben via Present iets betekend voor andere mensen en dat is prachtig! Zeker omdat de tegenstellingen in de samenleving helaas toenemen. Dat is met name zorgelijk voor de groep mensen die het tempo van onze huidige samenleving niet (meer) kunnen volgen. Voor deze mensen met een hulpvraag zijn er gelukkig nog steeds mensen bereid om iets te betekenen. Present wil en kan deze kloof tussen hulpvragers en hulpbieders helpen overbruggen vanuit het geloof dat het werk gezegend zal worden.

Het afgelopen jaar was het voor Stichting Present Heerenveen een wat moeizaam jaar gezien enkele bestuurswisselingen. Momenteel is het bestuur op zoek naar nieuwe leden en is de plek van voorzitter en penningmeester nog vacant. Ook misten we gedurende het jaar 2018 een coördinator. Gelukkig kon het werk op basisniveau voortgang vinden dankzij de inzet van Tryntsje Dijkstra en het operationeel team/ projectenbegeleiders. We zijn dankbaar dat, met ingang van 1 januari 2019, onze nieuwe coördinator, Willy Postema-Duursma, is aantreden. Zowel het bestuur als de (nieuwe) coördinator zijn gemotiveerd om van 2019 een goed Presentjaar te maken, waarbij gedurende het jaar weer vele activiteiten zullen worden georganiseerd ten bate van mensen in de knel. De projecten worden uitgevoerd door vrijwilligers die heel gericht tijd willen investeren om mensen die zich in een dergelijke situatie bevinden, te ondersteunen en te ontlasten. Deze projecten komen daarmee naar onze overtuiging ook ten goede aan de gehele Heerenveense samenleving .

Bezien vanuit de positie waar Present-Heerenveen nu staat hebben wij er behoefte aan om onze visie voor de komende jaren te beschrijven. Deze Visie is voor een belangrijk deel gebaseerd op de MeerjarenVisie die de Stichting Present Nederland afgelopen najaar heeft vastgesteld en naar buiten heeft gebracht. Op basis van onze Visie zullen we binnenkort ook ons Plan voor de jaren 2019-2021 naar buiten brengen. In zowel de Visie als het Driejarenplan 2019-2021 blikken we terug, maar vooral ook vooruit. We hopen dat deze Meerjarenvisie en het daarop gebaseerde Driejarenplan, ons allen, zowel bestuur, coördinator, uitvoerend team als belangstellenden mag inspireren.

Namens het bestuur van de Stichting Present Heerenveen

Hendik den Daan

Margreet van Eeken

Cor de Koning

Henk Mooibroek

Dick Stellingwerf

**Meerjarenvisie van
Stichting Present Heerenveen**

Februari 2019

1. De ontwikkeling van Present

De formule van Present kunnen we gerust een voorbeeld van ‘omdenken’ noemen. Zo rond het jaar 2000 was het in het denken over vrijwilligerswerk gebruikelijk om te beginnen bij een probleem om vervolgens rondom dat probleem vrijwilligers te zoeken. Present draaide dat om: als je nou eens begint bij de oplossing die voorhanden is: het aanbod en de vrijwillige energie van groepen mensen, en dat je vervolgens bedenkt welke behoeften je daarmee kunt vervullen? Deze manier van denken, waarbij niet het accent op de problemen wordt gelegd, werkt en beïnvloedt het systeem van formele en informele zorg.

Allerlei groepen werden de afgelopen decennia gemobiliseerd en meldden zich bij Present aan met hun ‘aanbod’: de datum van beschikbaarheid en een idee over een passende invulling zoals een praktische klus of een sociale activiteit. Present bracht het aanbod van deze groepen onder de aandacht van maatschappelijke organisaties. En vroeg hen of zij cliënten hadden die met dat aanbod geholpen zouden zijn omdat zij zelf niet over toereikende sociale netwerken, gezondheid en financiële middelen beschikken. Na het maken van de match begeleidde Present de verdere voorbereiding en uitvoering van het project.

Die aanpak bleek een ‘gat in de markt’ te zijn. Aan de ene kant omdat er veel mensen bereid waren om iets te doen en die daar nu ook handvatten voor kregen. Tegelijk bleek de werkwijze van Present in veel situaties de schakel te zijn tussen uitzichtloosheid en duurzame hulp.

Dat Present met het denken vanuit de (lokale) kracht van de samenleving haar tijd ver vooruit was, blijkt jaren later bij de hervormingen in de zorg. De overheid zet met onder meer de participatiesamenleving zwaar in op burgerkracht en op de verbinding van formele met informele zorg. Leidende gedachte bij de decentralisaties is de uitdaging om voortaan op lokaal niveau goede en samenhangende zorg te organiseren. Dat is precies wat Present vanaf de start heeft gedaan: de samenleving mobiliseren en in samenwerking met de bestaande hulpverlening concrete, directe solidariteit organiseren, in het bijzonder gericht op de meest kwetsbare mensen.

Ook op andere manieren heeft Present zich in de loop der jaren ontwikkeld. De herkomst van de groepen die zich inzetten is gevarieerder geworden. In de startfase van de meeste lokale stichtingen kwamen de groepen grotendeels voort uit de lokale kerken. Het gaat Present echter nadrukkelijk om beweging in de héle samenleving en om deelname vanuit een diversiteit aan gemeenschappen. Hierbij kan gedacht worden aan: gezinnen, families, vluchtelingen en vriendengroepen, of groepen uit scholen, bedrijven en studentenverenigingen. Per lokale stichting kan de herkomst van groepen uiteraard sterk verschillen.

Er zijn ook individuele personen die zich aanmelden omdat ze graag op regelmatige basis vrijwilligerswerk willen doen. Met hen kan Present zogeheten flex-groepen samenstellen. Gemiddeld vormen deze flex-groepen 29% van het aantal groepen. De laatste jaren is het aandeel hiervan stabiel. Deze personen hebben vaak diverse achtergronden zoals parttime werkenden, zzp-ers, gepensioneerden, werkzoekenden, expats, studieonderbrekers, asielzoekers, statushouders, etc. Bij een aantal lokale stichtingen vormen zich op deze manier vaste groepen van vrijwilligers die zich wat regelmatig inzetten. Present doet hiermee aan community-vorming. Dat is een positieve ontwikkeling. Tegelijk moet in de gaten worden gehouden dat de organisatie van flex-groepen niet ten koste gaat van de instroom van nieuwe groepen.

Kenmerkend voor de ontwikkeling van Present door de jaren heen is de ontwikkeling van nieuwe concepten. Denken vanuit het aanbod blijkt veel creativiteit op te leveren. Op diverse plaatsen werden nieuwe methoden ontwikkeld voor b.v. wederkerigheid, langduriger netwerken rondom mensen, inzet door vluchtelingen, methoden voor gezinnen, bedrijven en scholen, programma's voor kerken, etc.

Lokale stichtingen Present hebben door de jaren heen wegen gevonden om de kosten per project naar beneden te krijgen. Present wordt steeds bedrever in de beheersing van de primaire processen en slagen er ook steeds beter in om vrijwilligers in te schakelen bij de organisatie van de projecten. Daardoor is de kostprijs per project in de loop der jaren aanzienlijk gedaald. Tegelijk wordt steeds meer zicht verkregen op de maatschappelijke baten die Present genereert. Uit onderzoek door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) bleek dat de impact van Present een fors maatschappelijk rendement oplevert. Met deze projecten was bijvoorbeeld uithuiszetting voorkomen, een terugkeer uit een kliniek versneld, de schuldhulpverlening opgestart of opname in een verzorgingshuis uitgesteld.

Helaas staat de financiering van Present in diverse plaatsen nog niet in verhouding tot die maatschappelijke opbrengsten. Nog steeds zijn veel overheden zich te weinig bewust van de waarde die een organisatie als Present kan bieden. Ook de gedachte dat vrijwilligerswerk wel gratis te organiseren is, doet helaas nog steeds opgeld. Gelukkig wordt er wel vooruitgang geboekt. In 2016 had 83% van de lokale Present-stichtingen een subsidierelatie met de gemeente. Vaak is die nog te beperkt en niet structureel, maar het geeft wel aan dat gemeenten zich realiseren dat ze Present niet links moeten laten liggen. Een lokale Present verwerft in het algemeen voor een derde de inkomsten uit subsidies, voor een derde vanuit woningcorporaties en voor een derde vanuit fondsen, donateurs, kerken en andere bronnen. Een nieuwe ontwikkeling lijkt te zijn dat ook zorg- en welzijnsorganisaties bereid zijn Present financieel te ondersteunen.

2. Kenmerkend Present

De kracht van Present werd gedurende de afgelopen decennia zichtbaar in de praktijk. De afzonderlijke kenmerken die Present succesvol maken, komen ook bij andere organisaties voor. Maar tezamen vormen deze kenmerken de unieke kracht en het onderscheidend vermogen van Present. Het zijn kenmerken waar we aan vast blijven houden:

1. Waardevol verbinden. Present is goed in het arrangeren van vrijwillige ondersteuning voor maatschappelijk gezien kwetsbare mensen met weinig sociale netwerken. Present wil Vrijwilligers verbinden met mensen die ze anders niet tegenkomen. Hierdoor worden interessante, kwetsbare maar zeer waardevolle ontmoetingen mogelijk. De bewustwording die dit bij alle deelnemers oplevert is zeker zo waardevol als de geboden hulp zelf. De missie van Present blijft daarom onveranderd: een brug slaan tussen mensen die iets hebben te bieden en mensen die daarmee geholpen kunnen worden.
2. Vrijwillige energie benutten. Present verbindt het aanbod van potentiële vrijwilligers met de hulpvragen van maatschappelijke organisaties. In die volgorde. Present richt zich éérst op het 'aanbod' van vrijwilligers, op de agenda, wensen en capaciteiten van mensen die zich

onbetaald willen inzetten. Zij zijn onze primaire doelgroep. Hierdoor is Present in staat veel mensen te mobiliseren, snel en actiegericht zonder veel procedures. Door het aanbod van mensen centraal te stellen, kunnen diverse doelgroepen met verschillende achtergronden bereikt en geactiveerd worden.

3. Het stellen van grenzen. In aard en tijd maakt Present het werk voor mensen behapbaar en biedt daarmee veiligheid voor gevers én ontvangers. Door het werk af te bakenen in projecten, vaak een praktische klus of sociale activiteit, biedt Present een lage drempel voor mensen om zich in te zetten. Mensen die vervolgens zelf kunnen besluiten of zij zich vaker of langer willen inzetten.
4. Samenspel met hulpverleners. De afbakening is duidelijk: Present zorgt voor de groepen vrijwilligers. Maatschappelijke organisaties zorgen voor het aandragen van cliënten met een ondersteuningsbehoefte. In deze samenwerking schuilt een unieke kracht. Die manifesteert zich met nadruk bij projecten 'achter de voordeur', bij mensen thuis. Present komt als tijdelijke partij over de vloer, met mensen die zich onbetaald voor iemand willen inzetten. Dat levert een ongedwongen en spontane sfeer op en niet zelden ontstaat er ruimte voor verandering. Waar de reguliere hulpverlener gericht is op het creëren van een vertrouwensband met de bewoner, brengt de 'gunfactor' van Present de bewoner letterlijk in beweging door hem of haar te motiveren zelf een rol te spelen in de aanpak van de problematiek. Deze benadering van mens tot mens kan het systeem in beweging krijgen. Met name bij problematiek die gepaard gaat met een onleefbare leefomgeving staan reguliere hulpverleners vaak machteloos. Met de interventie van Present ontstaat er ruimte en orde en kan er weer gewerkt worden aan nieuwe doelen. Omdat Present zich niet beperkt tot één of enkele domeinen wordt er met tal van organisaties samengewerkt. Door de hiermee ontwikkelde brede blik is Present regelmatig een schakel voor hulpverleners in het vinden van de juiste hulp of in het vinden van de juiste organisatie die de hulp kan bieden.
5. De kracht van samen. Het voor Present kenmerkende groepswijze werken maakt ondersteuning minder kwetsbaar dan één op één contacten. Het groepsverband biedt een lage drempel en zet mensen aan tot actieve solidariteit. Voor de groep vrijwilligers is het project een samenbindende ervaring. Dit zet vervolgens weer iets in gang binnen het netwerk/de community waar de groep deel van uit maakt.

Present spreekt netwerken in de samenleving zoals kerken, bedrijven, families, scholen en verenigingen aan op hun bijdrage. Sterke en maatschappelijke betrokken gemeenschappen stimuleren het vertrouwen van burgers in de samenleving, een gevoel van 'we doen dit samen'. Door met Present samen te werken creëren deze gemeenschappen oefenplaatsen voor hun leden, jong en oud, voor actief burgerschap.

6. Professioneel begeleiden. Het faciliteren van kwetsbare ontmoetingen vraagt om zorgvuldige begeleiding. Present koppelt niet zomaar mensen aan elkaar. Kwaliteit en professionaliteit is een voorwaarde. We hechten waarde aan voorlichting en kennismaking met de groep vrijwilligers, passende match met hulpvragen, locatiebezoek, projectvoorbereiding, begeleiding bij de uitvoering en de evaluatie. Cruciaal is de persoon van de Present-coördinator. Door de bank genomen zijn Present-coördinatoren mensen die werken vanuit

het hart en aansluiting hebben met de leefwereld van mensen. Presentcoördinatoren zijn praktisch ingesteld, nuchter, organisatorisch sterk, professioneel, dienend en betrouwbaar.

7. Lokaal en landelijk draagvlak. De brugfunctie van Present vraagt om samenwerking met veel verschillende personen en organisaties. Aan de ene kant zijn dat de netwerken en gemeenschappen die een aanbod hebben om zich in te zetten, aan de andere kant zijn het diverse maatschappelijke organisaties, politiek en bestuur. Het is wenselijk en belangrijk dat Present het lokale speelveld goed kent. Tegelijk vormen deze vele tientallen lokale stichtingen samen met Present Nederland een breed netwerk dat elkaar inspireert en ondersteunt. Het gevoel van 'samen Present', de onderlinge ontmoeting en het uitwisselen van ervaringen, heeft zich de afgelopen jaren goed ontwikkeld. Het brede Present netwerk maakt het mogelijk om ook op landelijk niveau diverse relevante contacten te initiëren en te onderhouden.
8. Gedreven door waarden. Present wordt gedreven door waarden, niet door resultaten. Dat mensen elkaar helpen is prachtig en waardevol. Tegelijk is helpen ook breekbaar omdat het mensen (vaak onbedoeld) in een afhankelijke en minderwaardige positie kan plaatsen. Daarom zijn behalve 'omzien naar elkaar' ook gelijkwaardigheid, respect en wederkerigheid de waarden waarop Present haar handelen baseert. Het enthousiasme over deze waarden komt ook ergens vandaan. Al sinds de oprichting wordt Present geïnspireerd door Jezus Christus. Hij was bij uitstek degene die de genoemde waarden niet alleen verkondigde, maar ze ook daadwerkelijk in praktijk bracht. Hij gaf zijn leven voor feilbare en gebrekkige mensen die ten diepste allemaal hulp nodig hebben om het leven aan te kunnen. Het is onze diepe overtuiging dat ieder mens waardevol is en het waard is om nieuwe kansen te krijgen.
9. Present is inclusief. Iedereen, van welke achtergrond dan ook, die dezelfde waarden als Present in praktijk wil brengen, is welkom. Present is 'door iedereen, voor iedereen'. De visie van Present blijft daarbij recht overeind namelijk in de samenleving een beweging op gang te brengen of te versterken waarbij steeds meer mensen het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien.

3.Trends in de samenleving

De wereld is volop in beweging. Hieronder beschrijven we een aantal trends die we zien en waar we als Present iets mee kunnen en moeten doen.

Weerbaar en kwetsbaar. We zien een grotere complexiteit van zorgvragen. Een belangrijke oorzaak van de groeiende groep 'kwetsbaren' is dat de samenleving in de afgelopen decennia een stuk individualistischer en complexer is geworden. Het probleem van eenzaamheid neemt toe. Zorgelijk is dat de verzorgingsstaat mensen aan de échte onderkant onvoldoende weet te bereiken. Mensen aan de onderkant van de samenleving worden in veel gevallen in hun bestaanszekerheid bedreigd. De 'tijdelijke' en 'flexibele' arbeidsmarkt en woningmarkt maakt mensen extra kwetsbaar.

Volgens het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) kan bijna 30% van de bevolking minder goed meekomen. 15% van de bevolking blijft over de gehele linie achter. Zij zijn het laagst opgeleid en vaak afhankelijk van een uitkering of een karig pensioen. Zij wonen in een bescheiden huurwoning en bezitten geen vrij vermogen, laat staan financiële reserves om tegenslagen op te kunnen vangen. Veel van hen kennen fysieke problemen, hebben een klein of geen sociaal netwerk en zijn niet aangesloten op de arbeidsmarkt. Ze hebben weinig vertrouwen in mensen en zijn over het algemeen ontevreden over hun leven.

Toenemende tegenstellingen. In de samenleving zien we een groeiend gevoel van onbehagen, een gebrek aan vertrouwen en een toenemende onvrede. Tegenstellingen nemen toe. Etnische achtergrond, opleiding, religie en materiele positie vormen heden ten dage de scheidslijnen. Op basis hiervan ontstaan er gemeenschappen van mensen die zich afsluiten van de buitenwereld. Over het algemeen vertonen deze mensen weinig initiatief om die grenzen te doorbreken.

Krimpen van de verzorgingsstaat. Als reactie op de jaarlijks uitdijende zorgsector, o.a. ten gevolge van de vergrijzing, en de almaar stijgende zorgkosten heeft de Rijksoverheid er enkele jaren terug voor gekozen verantwoordelijkheden weer meer neer te leggen bij de burgers zelf, bij de zorgorganisaties en bij de gemeenten. Met het oog daarop zijn de Participatiewet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in 2015 in werking getreden. Kern van deze wetten is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig blijven. Waar sprake is van zorgbehoeften daar wordt, op basis van deze wetten, niet in de eerste plaats gekeken naar de professionele zorg, maar primair naar het eigen sociale netwerk van familie, buurt of kerkgemeenschap. Men probeert met andere woorden eerst 'op eigen kracht' en 'solidariteit' in de zorgvraag te voorzien. Pas als dat eigen netwerk tekort schiet kan een beroep worden gedaan op de professionele zorg. Met deze nieuwe koers hoopt de overheid dat de zorgkosten beheersbaar worden c.q. gaan dalen of in ieder geval niet verder stijgen. Met het oog op deze omslag in denken, is de uitvoering van deze wetten gedecentraliseerd naar de gemeenten. De gemeente staan toch het dichtst bij de burger en kunnen dus het best zicht houden op de vraag wat voor de eigen inwoners, wanneer, nodig is als het gaat om de zorgvraag. Vanwege de nadruk op de grotere mate van verantwoordelijkheid voor de burger en zijn sociale netwerk is de decentralisatie in het Sociaal domein gepaard gegaan met forse bezuinigingen. De gemeenten staan daarmee voor lastige keuzes en die keuzes zullen de komende jaren alleen maar lastiger worden.

Maatschappelijke betrokkenheid. Al met al wordt steeds meer een beroep gedaan op 'maatschappelijke betrokkenheid'. Zeker, onderling hulpbetoon en nabuurschap staan onder druk ten gevolge van de voortschrijdende secularisatie en individualisering, maar mensen blijven toch ook zoeken naar wat betekenis geeft. Zo groeit de aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ook is er groeiende aandacht voor burgerschapsvorming op scholen. Met het oog op een grotere maatschappelijke betrokkenheid werkt het Kabinet aan een systeem van maatschappelijke diensttijd en maatschappelijke stages voor jongeren. Ook zien we een grote variatie aan burgerinitiatieven op sociaal/maatschappelijk gebied.

Keuzevrijheid. Mensen kiezen graag zelf voor de netwerken waar ze bij willen horen. Ze willen niet tegen hun zin aan een bepaald netwerk vastzitten. Men wil 'keuzevrijheid' en 'maatwerk', ook op het terrein van zorg en welzijn.

Nabij en lokaal. Als reactie op het proces van schaalvergroting en globalisering is er in deze tijd sprake van een beweging naar 'lokaal en dichtbij'. Er is een behoefte aan nabijheid, aan lokale

producten, lokaal nieuws, lokale betrokkenheid en lokale zorg. Tegelijk leven we in die geglobaliseerde wereld. Via internet weten we binnen enkele minuten wat er aan de andere kant van de wereld gebeurt. De wereld is onze achtertuin geworden. Internationale politieke onrust, de effecten van klimaatverandering en de daarmee samenhangende vluchtelingenstromen, vergroten de onzekerheid in de samenleving. De integratie van vluchtelingen blijft de komende jaren realiteit.

4.De kracht van Present

Hoe kan Present haar sterke punten inzetten om daarmee te anticiperen op de toekomst? In de visie van Present schetsen we enkele uitgangspunten.

Blijven groeien. Het werk van Present voorziet in een grote maatschappelijke behoefte. Het ligt daarom voor de hand dat Present verder inzet op groei. Dat kan b.v. door uitbreiding van het werk naar plaatsen waar nog geen stichting Present is. Het kan ook door uitbreiding van het aantal groepen dat zich daadwerkelijk inzet. We kunnen mensen ook meer bewust maken van de mogelijkheid om vervolg te geven aan een oorspronkelijk eenmalig project. Bij dat alles moet het uitgangspunt zijn dat groei niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van werken.

Uitdagen. Present is sterk in het uitdagen van gemeenschappen om door middel van groepsgewijs vrijwilligerswerk een praktische bijdrage te leveren aan de samenleving. Daarmee kunnen we het vertrouwen in de samenleving vergroten. Present kan gemeenschappen helpen om hun kracht te (her)vinden en deze te verbinden met behoeften uit de samenleving. De werkwijze van Present heeft een positief effect op het terugdringen van polarisatie in de samenleving. Dit effect kan worden versterkt als er meer diversiteit komt in de groepen en de gemeenschappen die zich via Present inzetten. Dit geldt in het bijzonder voor groepen en gemeenschappen die onderwerp van polarisatie zijn geworden. De opbrengst hiervan is dat leden van deze gemeenschappen loyaliteit richting de eigen samenleving ontwikkelen. Daarbij kan het gesprek óver deze groepen worden verlegd naar hun inzet voor een leefbare buurt, veiligheid, goede zorg en omzien naar elkaar.

Verhalen ontdekken en vertellen. In het werk van Present zien we regelmatig mensen ‘buiten de boot’ van de samenleving vallen. Veel mensen zijn kwetsbaar omdat we met elkaar een complexe samenleving hebben ontwikkeld. Heel wat mensen beheersen onvoldoende de vaardigheden die bij een dergelijke complexe samenleving behoren. Ook is men kwetsbaar vanwege een slechte gezondheid of omdat men een eigen sociaal netwerken mist. Als Present moeten we onze ogen en oren de kost geven om de context te begrijpen waarbinnen hulpvragen ontstaan en worden geuit. Op die manier kunnen we trends in de hulpvragen ontdekken, snappen we beter wat de waarde is van onze projecten en kunnen we ons ook beter profileren als een organisatie die met de voeten in de modder staat. Dat is ook de basis waarmee we kunnen bijdragen aan het (lokale)maatschappelijke debat. We kunnen concrete verhalen vertellen over de onleefbare situaties die we aantreffen, maar vooral ook hoe er weer hoop en perspectief ontstaat als mensen elkaar weer zien staan en een steun in de rug bieden.

Innoveren. In een veranderende wereld is het belangrijk te blijven vernieuwen. We kunnen daarbij denken aan het creëren van langduriger netwerken rondom mensen, aan programma’s voor vluchtelingen, scholen, kerken, gezinnen enz. We moeten ons daarbij wel steeds de vraag voor ogen

blijven houdende hoe ruim we taak van Present opvatten. Onze mogelijkheden zijn immers ook beperkt.

Verbinding houden met 'het systeem'. Voor wat betreft de financiering van Present (lokaal) is het tijd om onbevagen de eigen meerwaarde van het Presentwerk zo duidelijk te maken dat die een vertaling krijgt in financiering door belanghebbenden. We moeten niet de vergissing maken de overheid uit beeld te laten verdwijnen en alleen maar voor 'geefgeld' (fondsen, donateurs e.d.) als inkomstenbron te gaan. Integendeel, omdat we impact hebben en resultaten behalen binnen of aanvullend op 'het systeem', is het logisch om financieel een binding met dat systeem te hebben en te houden. Als partijen projecten samen financieren gaan ze ook gezamenlijk letten op afstemming en kwaliteit. Gezamenlijk resultaat is duurzamer en effectiever dan een 'alleingang'. We streven derhalve naar gedeeld eigenaarschap in de financiering. Een lokale Stichting Present kan (meer)jaarlijks met een aanbod komen en coalities smeden met belanghebbende gremia zoals overheid, zorg- en welzijnsorganisaties en woningcorporaties. Het effect wordt nog sterker als ook gemeenschappen die zich met vrijwilligers specifiek voor een wijk willen inzetten zich aansluiten.

5.Ambitie

De tegenstellingen in Nederland nemen toe en worden scherper. De groeiende kloof tussen 'weerbaar' en 'kwetsbaar' baart ons zorgen. Maar we zien ook een hoopgevende en groeiende beweging van mensen met de bereidheid om maatschappelijk betrokken te zijn. Onze samenleving heeft mensen nodig die het vermogen hebben om bruggen te slaan in de samenleving. Present scheidt de voorwaarden op basis waarvan mensen in staat worden gesteld om hun maatschappelijke bereidheid mensen die in de problemen zitten te helpen, om te zetten in daadwerkelijke actie. We koesteren het beproefde en Present kenmerkende concept van het groepsgewijze vrijwillige aanbod van mensen onder de aandacht brengen van maatschappelijke organisaties. De visie van Present blijft om in de samenleving een beweging op gang te brengen en te versterken waarbij steeds meer mensen het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien en zich voor elkaar in te zetten.

Daarbij focussen we ons op de volgende vier speerpunten:

Zelfbewust Present. Present heeft unieke sterke punten. Present heeft impact en levert een krachtige bijdrage aan een vitale samenleving. Met onze projecten ontdekken vrijwilligers hoe eenvoudig ze bij kunnen dragen aan het geluk van andere mensen. Daarom willen we zelfbewuster optreden met als doel dat alle lokale Present-stichtingen helder en inspirerend hun werkwijze en impact kunnen uitleggen, met verhalen uit de praktijk en met cijfers. Vanuit die houding weet men grenzen te trekken waarbinnen het vrijwilligersinitiatief zich dient af te spelen. Men kan op een begrijpelijke manier duidelijk maken waarom Present geld kost. Men durft onbevagen een financiële bijdrage te vragen omdat dit nodig is voor een gezonde financiële exploitatie.

De klant centraal. De kracht van Present is dat we de groepen vrijwilligers als de klant zien! Hun beleving, capaciteiten, agenda en keuzes zijn uitgangspunt. Alhoewel zij zich incidenteel (projectmatig) inzetten kunnen we toch veel meer investeren in hun binding met Present. Doelstelling daarbij is dat deze vrijwilligers ambassadeurs of donateurs worden, zich nogmaals inzetten en/of op andere manier zich committeren aan het omzien naar elkaar in de samenleving.

Een brede beweging. Het is onze visie om in de héle samenleving een beweging op gang te brengen of te versterken. Een beweging van ‘steeds meer mensen’. Dat betekent groei, in aantallen, maar ook in diversiteit. Momenteel beperkt de herkomst van de groepen vrijwilligers zich in veel plaatsen vaak tot ‘nabije’ gemeenschappen zoals kerken, bedrijven en studentenverenigingen. De doelstelling is dat alle lokale Present-stichtingen zich richten op diversiteit in doelgroepen. Het effect hiervan is dat daarmee een bijdrage wordt geleverd aan het verminderen van maatschappelijke tegenstellingen en polarisatie.

Een praktijk- en leergemeenschap. Lokale stichtingen voelen zich met elkaar verbonden. We willen nog meer een proces in gang zetten waarbij informatie gemakkelijk toegankelijk is, waarbij we ervaringen uitwisselen en samen kennis ontwikkelen. Present wil niet alleen als een ‘organisatie’ worden ervaren maar ook als een ‘gemeenschap’. Een gemeenschap waarbij we onze missie, inspiratie en beleving met elkaar delen. Doelstelling daarbij is dat alle Present-stichtingen op zowel operationeel als op bestuurlijk niveau een bijdrage leveren aan deze praktijk- en leergemeenschap. Dit blijkt onder meer door (een grotere) deelname aan de geboden mogelijkheden tot kennisdeling. Dit kunnen we alleen bereiken door met elkaar samen te werken. Dat wil Present Nederland in samenwerking met de lokale Present-stichtingen bereiken.

6.Ondersteuning door Stichting Present Nederland

Bij dit alles ondersteund de landelijke Stichting Present Nederland (SPN) het netwerk van lokale stichtingen-Present. In 2017 heeft SPN onderzoek laten uitvoeren naar de relevantie en de effectiviteit van de ondersteuning van SPN in de richting van de lokale Present-stichtingen. Daarnaast is verkend hoe SPN de komende jaren op een duurzame en doelmatige wijze haar dienstverlening kan vormgeven. Uitgangspunt bij dit alles zijn de behoeften van de lokale stichtingen. De lokale Stichtingen-Present hebben een aantal basisvoorzieningen nodig op basis waarvan ze het lokale werk efficiënt en effectief kunnen uitvoeren. Ook hebben de lokale Stichtingen training nodig om de basisvoorzieningen toe te passen. Verder kan SPN als vraagbaak fungeren. Daarnaast faciliteert SPN de lokale stichtingen om te netwerken, waarmee informatie kan worden gedeeld. Tenslotte kan SPN nieuwe ontwikkelingen volgen en deze ontsluiten voor de lokale Stichtingen-Present. De komende jaren zet SPN, voor wat betreft de ondersteuning, in op de volgende accenten:

Maatwerk ondersteuning. Elke lokale Stichting kan een beroep doen op een vaste regioadviseur wanneer het gaat om advies en ondersteuning. De regioadviseur van Friesland is Harry van Wieren. SPN ontwikkelt een instrument voor zelfevaluatie op grond waarvan de kracht van de lokale Stichtingen kan worden gemeten. Op basis hiervan kunnen te zijner tijd ook interessante onderlinge vergelijkingen worden gemaakt. SPN heeft sinds 2108 een medewerker HRM ter beschikking. Deze bouwt een ‘dossier werkgeverszaken’ op waar de lokale stichtingen hun voordeel mee kunnen doen.

Werving inkomsten. SPN maakt waar mogelijk afspraken met landelijk opererende fondsen voor ondersteuning van lokale stichtingen. Op basis hiervan kunnen lokale stichtingen mogelijk aanvragen indienen. SPN probeert de kansen voor donateurswerving te versterken. Lokale stichtingen kunnen met dit instrument meer binding creëren met vrijwilligers. Deze versterkte binding beoogt ambassadeurs, donateurs en vervolginzet op te leveren. De regioadviseur voert jaarlijks een gesprek

met de lokale stichting over de financiële positie en maakt afspraken over ondersteuning op maat en de behoefte aan ondersteuning bij de fondsenwerving. SPN kan lokale stichtingen toerusten in het werven van inkomsten. Hier hoort ook bij het ontwikkelen van expertise om lokale coalities te smeden, waar ook financiële afspraken deel van uitmaken.

Landelijke relaties en representatie. SPN onderhoudt, waar mogelijk en zinvol op landelijk niveau contacten met organisaties die stichtingen lokaal ook tegenkomen. We zetten extra in op samenwerking met regionale maatschappelijke organisaties. Met hen kunnen we tot afspraken komen over samenwerking en financiële ondersteuning.

Present Academy. SPN stelt jaarlijks een programma op voor training en toerusting op thema's waar lokale stichtingen behoefte aan hebben. In het collectieve aanbod aan ondersteuning zal meer differentiatie aangebracht worden op punten als: leeftijd van de stichting, grootte, geografische ligging en platteland/stad. De differentiatie kan ook betrekking hebben op doelgroepen: bestuurders, coördinatoren, vaste vrijwilligers, etc.

Ontmoeten en delen. SPN organiseert jaarlijks de volgende bijeenkomsten:

- Januari: landelijke Presentdagen.
- Voor- en najaar: regiobijeenkomsten voor coördinatoren.
- Mei-juni: regionale bestuursoverleggen.
- Oktober/november: Present Besturendag.

ICT. ICT is van groot belang voor het kunnen realiseren van onze ambities en doelstellingen. Ook op dit onderdeel stelt SPN kennis en voorzieningen beschikbaar. Hierbij gaat het om: website en e-mail, Intranet, relatiebeheer en de helpdesk als vraagbaak.

7.Financieel draagvlak

De financiële positie van de Stichting Present Heerenveen is kwetsbaar. Vanwege het feit dat we gedurende bijna een jaar geen nieuwe coördinator konden aanstellen, heeft Present Heerenveen moeten roeien met de riemen die we hadden. We zijn met het oog daarop dankbaar dat Tryntsje Dijkstra en de projectbegeleiders er gedurende die periode in hebben voorzien dat het werk aan de basis toch voortgang heeft kunnen vinden. Nu er in de persoon van Willy Postema-Duursma een nieuwe coördinator is aangetreden, zullen we met name op het financiële terrein extra inzet moeten plegen. Het werk wordt momenteel vanuit de gemeente Heerenveen jaarlijks ondersteund. Daarnaast worden er in de diverse kerkelijke gemeenten in Heerenveen periodiek collectes voor het Present-werk gehouden. Het werk van Present Heerenveen wordt tenslotte gesteund door een giften van een beperkt aantal particulieren en bedrijven.

We zullen de komende jaren vooral planmatig moeten inzetten op verbreding van het financiële draagvlak. Dat kan door het werven van nieuwe giftgevers. Daarnaast kunnen bestaande giften wellicht worden vergroot. Het bedrijfsleven in Heerenveen moet intensiever en gestructureerder worden benaderd om het Presentwerk in financiële zin te steunen. Door de inzet van vrijwilligersgroepen uit het bedrijfsleven, kan bij het bedrijfsleven de motivatie wellicht worden vergroot om het werk niet alleen incidenteel, maar ook blijvend te ondersteunen. Ook is het goed

om instellingen waar zorg wordt verleend zodanig enthousiast te maken dat men, met het oog op het preventieve karakter van het Presentwerk, ook bereid is om in financiële zin te participeren. Tenslotte willen we de gemeente Heerenveen overtuigen dat het werk van Present de inzet van professionele hulpverleners kan beperken of zelfs voorkomen. Met het oog daarop zullen we naar de gemeente blijven onderbouwen dat dit een subsidie zeker rechtvaardigt.